

Příloha č. 2 vyhlášky č. 415/1991 Sb.

Výpočet rozměrů ochranného celíku zatopené jámy v třetihorním souvrství

Ochranné celíky zatopených jam se konstruují podle celkového hydrostatického tlaku, vypočteného s ohledem na hustotu složek náplně jámy. Pro jámy třetihorního souvrství (zejména u lignitových dolů) lze použít následujících výpočtů.

Rozměry ochranného celíku se určí z pevnostních parametrů horniny (zemín).

Hydrostatický tlak [p] se stanoví jako součin hustoty [γ] a výšky sloupce kapaliny [H] ze vzorce

$$p = H \cdot \gamma \quad [1]$$

Při více kapalinách o různé hustotě [Y_i] a výšce sloupce [H_i] je celkový tlak součtem dílčích tlaků [p_i]

$$p = \Sigma p_i = \Sigma H_i \cdot \gamma_i \quad [2]$$

Šířka prstence [x] ochranného celíku, obepínajícího jámu o poloměru [r] se vypočte:

Z pevnosti v tahu

$$x_{ta} = \frac{p \cdot r}{\sigma_{ta}} \quad [3]$$

kde σ_{ta} ..... dovolené namáhání na tah,
 p ..... výsledný hydrostatický tlak,
 r ..... poloměr průřezu jámy,

Z pevnosti ve smyku

$$x_{sm} = \frac{p \cdot h}{\tau_{sm}} \quad [4]$$

kde τ_{sm} ..... pevnost ve smyku,
 p ..... výsledný hydrostatický tlak,
 h ..... poloviční výška uvolněného prostoru (důlního díla),

Pevnost ve smyku [τ_{sm}] lze určit jako 0,01 až 0,02 pevnosti na tlak [σ_{t1}].

Pozn. 1: Z rozdílných rozměrů prstence ochranného celíku [x_{t1}] a [x_{sm}] se bere jako bezpečnější větší hodnota z obou.

Pozn. 2: Při vedení důlních děl v okolí celíku se použije zabezpečovacích vrtů ve směru vedení na bezpečnou vzdálenost se zajištěním vrtu pro případ navrtání tlakového horizontu (průnik tlakové kapaliny podél stříhů).